

ЗВІТ

про діяльність Наукової бібліотеки

Вінницького національного медичного університету

ім. М. І. Пирогова

за 2022 рік

Роки пандемії багато в чому змінили організацію життя та праці кожного. Але тут війна – і що може бути страшніше і жорстокіше? Вона спустошила все: стіни університету й бібліотеки, які залишилися без гамірливого руху студентів, душі людей, принесла страждання та горе, перекреслила багато планів та кардинально вплинула на всі сфери життя українців. За цей період пережили багато стресових ситуацій. Особливо страшний розпач був у перший тиждень війни: воєнний стан, вибухи, переселенці, допомога, волонтери, тривога, укриття – слова, які звучали повсякчас. Попри трагічність і невизначеність ситуації, працівники бібліотеки демонстрували згуртованість та стійкість, не втрачали надії. Переживши шок після перших днів ворожого нападу, продовжили працювати, брати участь у волонтерській допомозі та у повному обсязі задовольняти потреби усіх своїх користувачів. Не дивлячись на страшні події, студенти навчаються, бібліотекарі працюють в повну силу і мають надію, що скоро війна закінчиться.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Протягом 2022 р. наукова бібліотека **обслужила 10 489 читачів**. Із них 86,6% (9080) – студентів, викладачі становлять 8,1% (823), молоді науковці – 1% (101), інтерни – 1,1% (106) та ін.

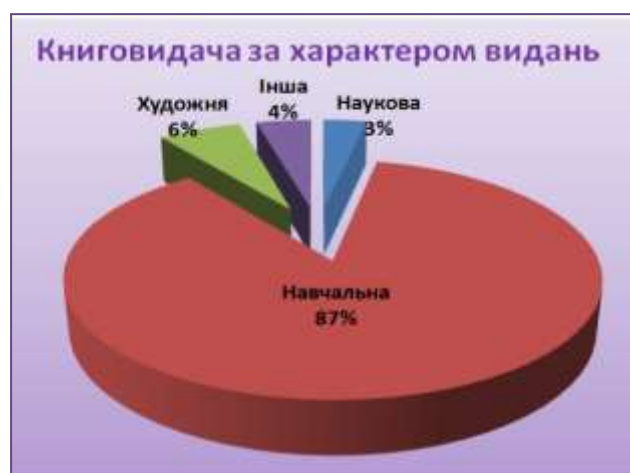
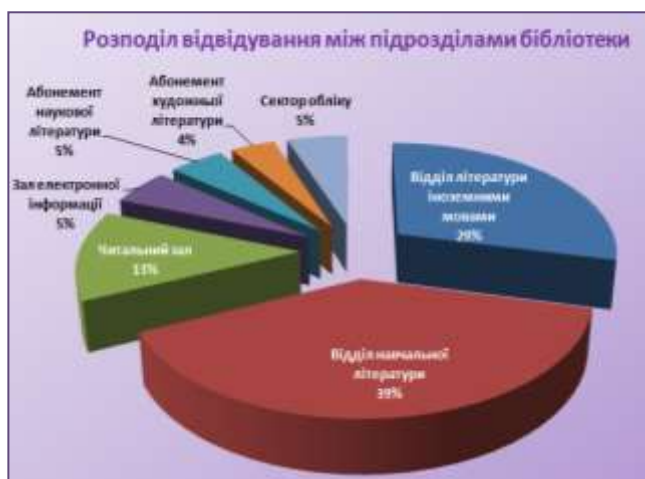
Спостерігалось зниження основних показників діяльності бібліотеки. Це пояснюється кількома поважними причинами. Зважаючи на дистанційне навчання, студенти здебільшого зверталися до електронних версій навчальної літератури, використовували інтернет-ресурси поза межами бібліотеки; постійно зверталися до сайту кафедр, де викладачі розміщували навчальні матеріали з різних дисциплін для самостійного опрацювання; зменшився контингент студентів по університету, особливо іноземних. Відповідно до цього зменшилася кількість фактично обслужених читачів, кількість відвідувань. Показник книговидачі залишився стабільним, оскільки зимова й осіння видача підручників відбулася в повному обсязі.

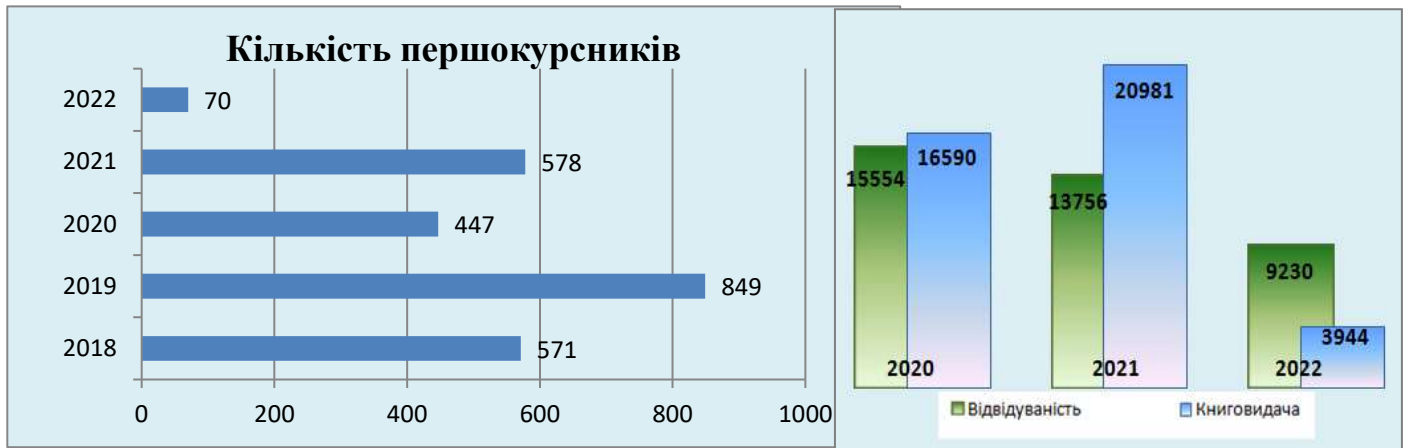
	2019	2020	2021	2022
К-ть користувачів за єдиним реєстраційним обліком	11 883	10 798 -1085	10 489 -309	9825 - 664
К-ть користувачів, обслужених всіма структурними підрозділами	32 465	21 387 -11 078	30 586 +9199	29285 -1301
Кількість відвідувань	363 151	129 839 -233 312	361 542 +231 703	331104 -30 438
Кількість виданих документів	600 804	203 241 -397 563	500 395 +297 154	500186 -209
Кількість звернень до веб-ресурсів бібліотеки	60 688	74 258 +13 570	83 435 +9177	87438 + 4003
Кількість проведених масових заходів	165	46 - 119	39 -7	24 -15

Основні відносні середньостатистичні величини по бібліотеці склали:

- читаність – 50,9
- обертаність – 0,9
- книгозабезпеченість – 59
- відвідуваність – 33,7

Протягом звітного року **відділ обслуговування літературою іноземними мовами** працював у повній невизначеності. Іноземці, які навчались в університеті до початку воєнних дій, задля своєї безпеки вимушені були евакуюватись перші дні після оголошення воєнного стану. Деякі з них повернулись до своєї країни – війна позбавила їх можливості навчатись взагалі, інша частина іноземних студентів продовжили здобувати освіту в дистанційній формі, а дехто згодом перевівся в університети інших країн.

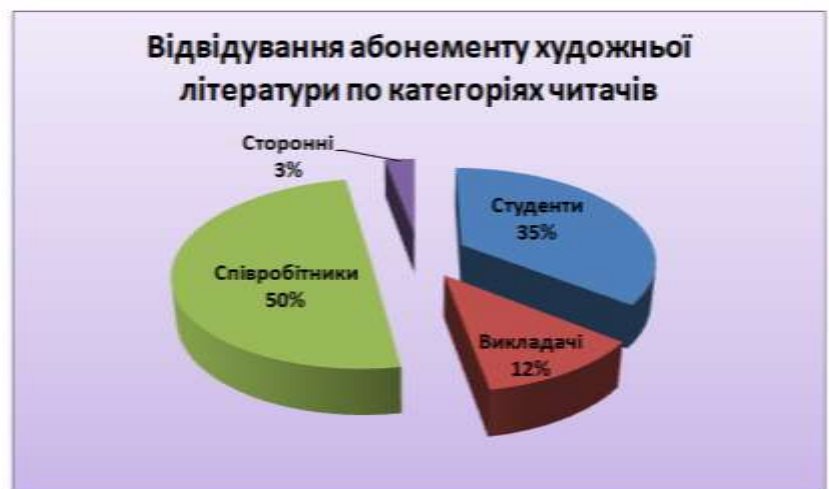

Працівники сектору рідкісних книг та

рукописів протягом року працювали над поповненням фонду, його розкриттям та науковим дослідженням. На 1.01.2023 р. загальна кількість записів в ЕК рідкісних і цінних видань містить 4556 записів, що на 784 більше ніж торік.

Протягом року із загального книгосховища бібліотеки відібрано значну кількість видань, серед яких книги іноземними мовами, підшивки медичних періодичних видань кінця XIX початку XX ст., книги з печатками й автографами, що належали лікарям м. Вінниця та науковцям нашого університету. Зокрема, на основі книг, що містять інскрипти «СLane», «Лане» сформували колекцію К. І. Лане, викладача Вінницького фармацевтичного технікуму, згодом інституту (кінець 20 – поч. 30 рр. XX ст.); понад 50 видань поповнили колекції Г. Г. Бойно-Родзевича, близько 30 – М. М. Болярського; знайшли 4 пр. дисертації на ступінь доктора медицини Л. Дарашкевича та ін. З метою забезпечення відповідності кількісного показника було здійснено перевірку фонду на достовірність сформованих записів в ЕК, оскільки за час роботи з фондом працівники сектору здобули досвід ідентифікації раніше не зрозумілих автографів, підписів та ін. Внаслідок проведеної роботи на завершення звітного року сформовано 50 колекцій, що на 30 більше ніж минулого року. З них 31 – це колекції лікарів та науковців, 19 – колекції шпиталів, лікарень та освітніх установ. Раніше сформовані колекції збільшилися на 157 пр., нові колекції нараховують 79 пр., колекції закладів – 679 пр. **Загалом в колекції протягом року відібрано 915 пр.**

Працівники **художнього абонементу** дбали про забезпечення читачів сучасними різножанровими літературними творами вітчизняних та зарубіжних письменників та письменників-лікарів. Формат живого спілкування залишався визначальним при кожному зверненні читача – це цікава бесіда про прочитане, обговорення проблем сьогодення, задушевні бесіди. Найбільш активними читачами абонементу художньої літератури були студенти та співробітники університету. 3 % відвідувачів абонементу були сторонні особи, в т. ч. вільнопереміщені із територій, де проходять воєнні дії. Дистанційне навчання призвело до того, що студенти дещо менше зверталися за художніми творами. Проте

ситуація покращилася з початком нового навчального року. На абонемент художньої літератури попри велику завантаженість все частіше зверталися студенти-першокурсники, натомість студенти IV та V курсів читанню художніх творів завжди приділяли належну увагу. Підтримували діалог з користувачами бібліотеки у соціальних мережах, де у рубриці «**Нова книга у фонді бібліотеки**» знайомили з новими надходженнями художньої літератури.

БІБЛІОГРАФІЧНЕ ТА ДОВІДКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

У звітному році було продовжено доступ до ресурсів Web of Science, Scopus та ScienceDirect, а також надано: доступ до платформи EBSCO для усіх українських лікарів, студентів-медиків та працівників сфери охорони здоров'я; доступ до медичних ресурсів та 83-х наукових медичних журналів видавництва Elsevier; доступ до онлайн-видання British Medical Journal – інструмент підтримки прийняття клінічних рішень BMJ Best Practice та освітній ресурс та навчальний ресурс BMJ Learning; доступ до Електронних ресурсів видавництва McGraw-Hill; доступ до повнотекстових електронних ресурсів на платформі Research4Life; доступ до всіх навчальних онлайн-матеріалів коледжу The Royal College of Surgeons of Edinburgh.

Актуальним було оперативне інформування університетської наукової спільноти про доступ до міжнародних наукових і навчальних ресурсів, про вебінари з ресурсів баз WoS та Scopus на сайтах бібліотеки і університету, на сторінках соціальних мереж та шляхом загальної розсилки по кафедрах.

У 2022 р. для науковців та студентів університету підготовлено рекомендаційний список онлайн-ресурсів «Наукові та освітні ресурси відкритого доступу», який надає посилання на повнотекстові джерела інформації для науково-дослідної роботи і для навчання. Видання представлено на сайті бібліотеки. На замовлення науковців університету також підготовлено тематичну підбірку літератури за темою «Ведення пацієнтів після кардіохірургічного лікування» для колег з бібліотеки Вінницького державного торговельно-економічного інституту – «Про тести загальних навчальних компетентностей».

У 2022 році рівноцінне місце займали процеси, пов'язані з підтримкою Інституційного репозиторію ВНМУ; консультаційна робота з науковцями з питань наукометрії, надання дистанційного доступу до наукометричних баз; надання науковцям та студентам університету можливостей для перевірки власних праць на плагіат програмами UNICHECK і StrikePlagiarism; забезпечення функціонування залу електронної інформації.

Продовжувалася плідна співпраця наукової бібліотеки з науковим відділом університету. Протягом звітного періоду особлива увага приділялась роботі з наукометричними базами. Важливим напрямом роботи у 2022 р. залишалось формування актуальних профілів установи, надання консультацій науковцям університету по роботі у наукометричних базах та системі ORCID. Провідними були запити щодо реєстрації у Scopus/Web of Science, відновлення власного профілю, додавання загублених та редакція існуючих статей, об'єднання профілів, пошук праць за автором, афіліацією та ін.

У 2022 р. спільно з науковим відділом взяли участь в опитуванні МОН України щодо профілів університету в міжнародних наукометричних базах Web of Science та Scopus. Оформили заявки для отримання тимчасового доступу до наукових ресурсів видавництва McGraw-Hill, до повнотекстових електронних ресурсів на платформі Research4Life.

У звітному році розпочалась співпраця з науковим відділом університету у процесі підготовки документів до захисту дисертацій аспірантами університету. Ця робота є дуже відповідальною, передбачає підготовку та перевірку бібліографічної інформації для розміщення у Інформаційній системі НАЗЯВО – NAQA.Svg (внесення інформації про разові ради). Таким чином було введено до інформаційної системи НАЗЯВО інформацію стосовно 17 захистів.

Для наукового відділу університету двічі на рік надавали інформаційні довідки про місце ВНМУ і наукометричні показники цитування в офіційних міжнародних і національних рейтингах. На початку 2022 р. сектор наукової бібліографії інформував про рейтинги (Топ-10/20) науковців університету за базами Бібліометрика, Scopus, WoS. Надавали консультативну допомогу науковому відділу університету у формування таблиці «Досягнення в оприлюдненні результатів наукових досліджень в базах Scopus та Web of Science»

КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА

Відділ культурно-просвітницької роботи – це простір, у якому студенти мають можливість розвивати власні здібності й таланти. Основною метою нашої роботи було формування всебічно й гармонійно розвиненої особистості. З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну здійснювали інформаційну, просвітницьку, науково-дослідну, консультаційну діяльність, спрямовану на формування ціннісних та естетичних орієнтацій студентів, розвиток їх інформаційної культури; досліджували та презентували фонди бібліотеки; розвивали її функції як культурного центру. Проте значно посилюлися національно-патріотичні пріоритети, скерувавши всі зусилля на перемогу нашого народу у цій війні.

Протягом звітного року підготовлено 44 виставки, на яких представлено 202 документи. Із них 39 електронних виставок, на яких представлено 157 документів. Проведено 24 масових заходів.

Клуби за інтересами

Багаторічна діяльність «Клубу любителів художньої літератури» розпочалася у 1999 р. За цей період від членів клубу надійшло 4867 пр., зокрема у 2022 р. – 42 сучасні книги. Протягом 2019–2022 рр. 30 осіб були постійними членами клубу, систематично його відвідували та дбали про поповнення сучасними художніми виданнями. У виборі книг в першу чергу орієнтувалися на вподобання читачів. Серед сучасних українських письменників перевагу надали творам С. Талан, Д. Гнатко, І. Говорухи, О. Саліпи, О. Кір'ян; зарубіжних – С. Кінга, Дж. Піколт, Т. Геррітсен, Л. Олкот, Х. Госсейні, Е. Гарднера та ін.

Активно протягом року працювала творча студія «Вежа», яка об'єднала творчих студентів усіх курсів ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Зважаючи на важкі і трагічні дні, які довелося пережити у 2022 р., зі студентами проведено лише 20 засідань, із них 3 – онлайн і 7 у форматі «Відкритого мікрофону». Кожна запланована зустріч була тематичною, приуроченою різним подіям та датам. Молодь також охоче ділилася новими власними творами.

На кінець 2022 р. до роботи студії активно долучалося 34 учасника. Протягом останніх трьох місяців до Вежі долучилися 8 нових студентів. Діяльність творчої студії «Вежа» від кінця лютого і до початку вересня проходила у онлайн-форматі. Студенти з перших днів повномасштабного вторгнення брали активну участь у волонтерських ініціативах: плетіння маскувальних сіток і костюмів, будівельні толоки з розчищення завалів будинків, допомога на складах гуманітарної допомоги та медикаментів, але в основному – це медичне волонтерство в шпиталях.

З вересня, від початку навчального року, активність студії відновилася в повній мірі. Діяльність «Вежі» стала настільки об'ємною, що вийшла за межі бібліотеки. 22 вересня студійці провели зустріч в молодіжному Коворкінг-центрі «Квадрат» під егідою Спільки

Української Молоді. Організатором та модератором була вежівка Дідківська Олександра. Усі присутні, без виключення, прочитали власні вірші, поділитися з публікою своїми потаємними почуттями.

У День захисників і захисниць України та День українського козацтва учасники творчої студії «Вежа» приєдналися до ініційованого Українською бібліотечною асоціацією флешмобу «Читаємо, мріємо, гуртуймося», представивши відеоролик на вірш Марини Лавришин «Привіт, Солдате!», а студентка Ірина Грушицька зняла відео на вірш Анастасії Печеної «Коли закінчиться війна...».

Надзвичайно популярними серед студентів були різноманітні фотопроекти.

Для прикладу, до 190-річчя Льюїса Керролла вежівці проілюстрували відомі цитати з книг про Алісу у фотопроекті «Абсурд безглузких правил». Кожен «обіграв» обраного героя і зобразив певну фразу з книги.

В роботі зі студентством приділяли багато уваги народознавчому напрямку. Збереженню українських національних традицій та цінностей сприяв **майстер-клас з хусткування** з нагоди Всесвітнього Дня української хустки. Популярними серед студентства залишалися театралізовані народні дійства. На Щедрий вечір (13 січня) студенти «Вежі» зібралися на посиденьки, де ознайомилися із звичаями та традиціями цього зимового свята – молодь співала щедрівки і влаштувала **маланкування**. Учасники творчої студії «Вежа» напередодні Андрія провели **зимові досвітки «Українські традиції – зв'язок поколінь»** та стали частиною великого дійства, даючи нове дихання стародавнім традиціям. Геловін студенти перетворили у подорож до джерел української міфології – **«Український бестіарій»**. Кожен учасник заходу не лише придумав оригінальний образ, створив костюм, зробив чудернацький візаж, максимально подібний до образу, але й цікаво розповів про нього. Один з учасників представив абсолютно нового сучасного українського міфологічного героя «Бавовнятко» – звірятко-примара, яке вночі бавиться з вогнем та палить бази російських окупантів.

Громадянське виховання молоді перебувало в центрі нашої уваги. В цьому напрямі проведено цикл засідань присвячених творчості та діяльності літературно-мистецького руху «Розстріляне Відродження». До Дня демократії серед учасників студії «Вежа» провели невелике анонімне опитування «Демократія в Україні». Мета – з'ясувати, в якій мірі студенти володіють знаннями про демократичні засади суспільства та чи притаманне їм критичне мислення, як необхідна складова особистого розвитку.

Щотижневі зустрічі «Вежі» в залі коворкінг-центру бібліотеки сприяють формуванню позитивної мотивації та розвивають навички спілкування й успішної комунікації. Студія для її учасників стала справжнім осередком духовного світла. Молодь збирається разом навіть під час Black Out – при запалених свічках набагато цікавіше читати вірші і дискутувати.

КОМПЛЕКТУВАННЯ ТА ОБЛІК ФОНДУ

Загальний бібліотечний фонд станом на 01.01.2023 р. становить 579 849 пр. видань з різних галузей знань. Зокрема: книг та брошур – 470 779 пр. (81%), журналів і газет – 108 424 пр. (18,9%). Видань медичного напрямку – 478 835 пр., що складає 82,6% від загального фонду. Із них наукових видань – 217 953 пр. (37,5 %), навчальних видань – 193 845 пр. (33,5 %), аудіовізуальних та електронних видань – 646 пр. (0,01%).

За кількістю примірників бібліотечний фонд зменшився на **3333 пр.**

Відповідно до змін у Постанові № 590 у 2022 р. потреби бібліотеки не фінансувалися – в умовах воєнного стану за бюджетні кошти не було придбано жодного видання. У попередні роки закупівля за бюджетні кошти становила 70-80% від загального обсягу книжкових надходжень. У звітному році поповнення фонду здійснювалося за рахунок видань отриманих по заміні за втрачені студентами книги, дарунків від співробітників університету, інших осіб та організацій. Всього отримано 1854 пр. видань, це становить 16% від надходжень 2021 р. Найбільшу кількість книг отримали від Інституту екстреної медицини (м. Краків, Польща) – 400 пр. видання «Внутрішні хвороби. Підручник заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Від ННМБ України (м. Київ) отримали 31 медичну книгу, з них – 11 польською мовою. Викладачі та співробітники університету подарували бібліотеці 51 пр.

Використання коштів університету

Рік		Пр. / Компл.	Сума	ВСЬОГО кошти ун-ту
2017	Книги:	11049	2 984601,36	3 086 163,93
	Періодичні видання	172	101562,57	
2018	Книги:	8694	3 987286,80	4 119 845,44
	Періодичні видання	166	132 558,64	
2019	Книги:	7084	4 153775,01	4 168 213,72
	Періодичні видання	147	14438,71	
2020	Книги:	11183	5 999498,00	6 128 203,60
	Періодичні видання	139	128705,60	
2021	Книги:	7933	4 052 275,00	4 180 399,00
	Періодичні видання	107	128 124,00	
2022	Книги:	–	–	49 897,66
	Періодичні видання	106	49 897,66	

Показники фонду надходження за 2019-2022 р.р.

Рік	Всього	По видах видань				За типами				За галузями				Мова		
	прим.	книги	брош.	періодичні	CD	наук.	навч.	н/п	худ	мед.	при-родн.	худ.	інш.	укр	рос	іноз.
2019	11 280	9618	576	1081	5	2103	8930	78	169	8779	41	169	2291	7657	738	2885
2020	13 927	12515	497	915	-	1670	12054	49	154	12363	320	154	1090	3908	466	9553
2021	11 768	10515	257	996	-	2442	8750	208	368	10537	50	368	813	7556	1863	2349
2022	1854	1427	17	410	-	641	1060	57	96	1549	15	96	194	1281	80	493

У звітному році активно проводили роботу щодо очищення фонду від пасивної частини, яка утворилась за рахунок видань, що втратили актуальність, фізично зношених і непридатних для використання. Щоквартально звітували перед бухгалтерією, надавали акти на нові надходження та акти на вилучені видання. Протягом 2022 р. з фонду вилучено 5187 пр. Вперше за кілька десятиріч списання літератури перевищило отримання (–3333 пр.). За причинами вибуття: зношеність – 2926 пр.; застарілі за змістом – 931 пр.; втрачені користувачами – 1330 пр.

Відділ комплектування документів оформляв передплату на періодичні видання, контролював їх надходження і складав рекламацію на неотримані номери. У звітному році передплату газет і журналів здійснювало ТОВ «Меркурій експрес» на суму 49 897,66 грн (102 назви) лише у I півріччі.

2020: ПА «Укрпошта» – 128 705,60 грн. – 139 комплектів

2021: ТОВ «Меркурій Експрес» – 128 124,00 грн. – 107 комплектів

I півріччя 2022: ТОВ «Меркурій Експрес» – 49 897,66 грн. – 106 комплектів

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Протягом року працівники бібліотеки постійно здійснювали каталогізацію документів. В умовах війни, коли освітній процес проходить частково дистанційно, саме ЕК відкриває швидкий і якісний доступ до інформаційних ресурсів бібліотеки.

Бази даних бібліотеки

	Електронний каталог	К-ть записів на 01.2022	К-ть записів на 01.2023	Поповнення
1.	BOOK (книги)	93665	95922	2257
2.	JURN (статті мед. період. видань)	309493	315210	5717
3.	OSV (освіта)	3318	3410	92
4.	PROFI (проф. бібл. видання)	11612	11729	117
5.	STATTI (політемат. база статей)	5053	5714	661
6.	POLI	1870	1872	2
7.	RIDK (рідкісні та цінні видання)	3772	4556	784
8.	VUP (Викладачі і випускники)	683	2832	2149
		429466	441245	11779
	Службові БД			
9.	GAZET (реєстрац. періодики)	56217	64505	8288
10.	CMPL (комплектування)	25699	26080	381
11.	RDR (читачі)	10487	9825	- 662
12.	METHOD (метод. рішення)	54	58	4
13.	VUZ (книгозабезпеченність)	441	441	-
14.	KADR (кадри)	120	120	-
15.	KZD (знаменні і пам'ятні дати)	642	737	95

Інституційний репозиторій

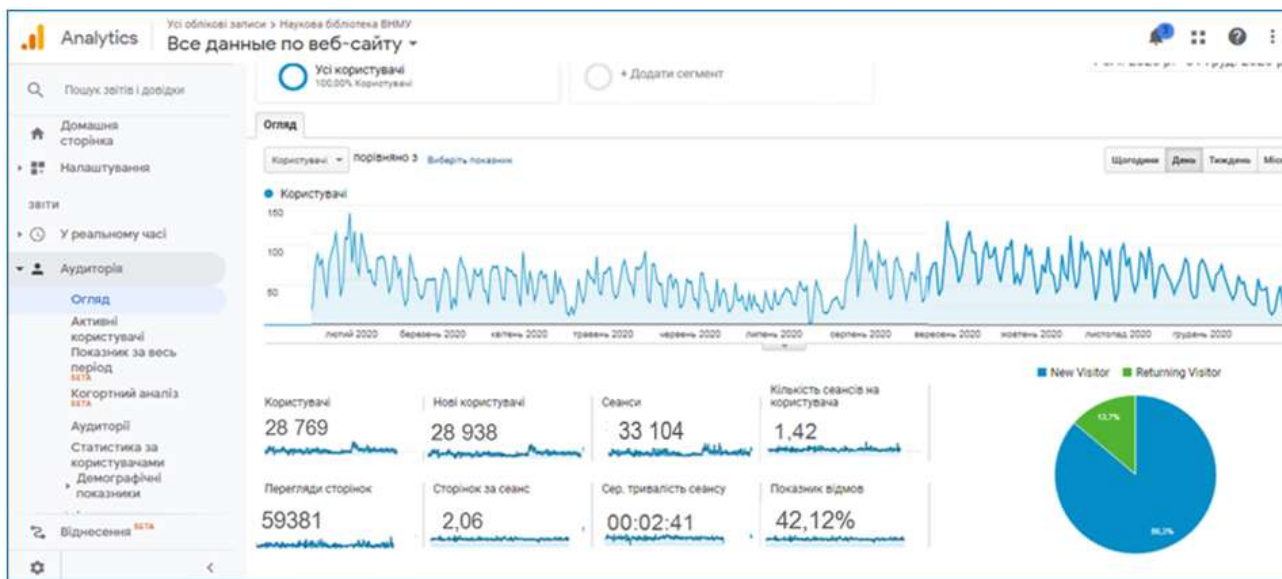
У 2022 р. бібліотека продовжувала роботу з адміністрування інституційного репозиторію: проводили тренінги з модераторами щодо самоархівування матеріалів в інституційному репозиторії; систематично вносили нові документи до окремих фондів і колекцій; редагували назви фондів і колекцій IP та метадані документів, внесених у репозиторій.

Систематично поповнювали окремі фонди: «Патенти», «Дисертації», «Наукова бібліотека». Загальний фонд IP збільшився на 458 од. і на 1.01. 2023 р. становить 5570 документів.

Фонди	2020	2021	2022
Патенти	1732	1772	1775
Дисертації	110	143	175
Праці бібліотекарів	126	138	149
Загальний фонд	4630	5112	5570

Веб-сайт бібліотеки

Формуванню інформаційної культури віддалених користувачів сприяв сайт бібліотеки. У 2022 р. сайт відвідало 28 938 осіб, які здійснили 33 104 сеансів та переглянули 59381 сторінку.

На сайті бібліотеки відкрили новий розділ «Ресурси відкритого доступу», де розмістили 42 посилання на інтернет-ресурси медичної інформації, пошукові системи і БД наукових цитувань, каталоги репозитаріїв відкритого доступу, онлайн-каталоги рецензованих журналів відкритого доступу, платформи безкоштовних навчальних курсів з різних дисциплін та ін. Зокрема, розміщено 9 оголошень про наданий університету безкоштовний доступ до електронних ресурсів та БД видавництва McGraw-Hill, Elsevier, Springer Nature, John Wiley & Sons, Нова книга, Королівського коледжу хірургів Единбурга. Наукову спільноту університету інформували про вебінари – розміщено 4 оголошення та ін.

The screenshot shows the homepage of the library website. The main navigation menu includes sections like 'Про бібліотеку', 'Електронні ресурси', 'Календар заходів', 'Нові надходження', 'Прочі матеріали ВНМУ', 'Електронні каталоги', 'Електронні медичні журнали', 'Інформаційні ресурси бібліотеки', 'Ресурси відкритого доступу', 'Рекомендовані матеріали', 'Навчальні матеріали', 'Протокольні діяльності', and 'Інформаційна функція'. The 'Ресурси відкритого доступу' section is highlighted, featuring a search bar and a list of resources with their access dates.

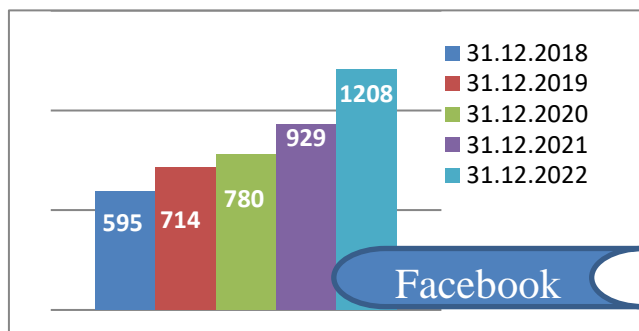
Ресурси відкритого доступу

- Наукові та освітні ресурси відкритого доступу**
- Видавництво «НОВА КНИГА»** пропонує доступ до електронних навчальних видань offers access to electronic educational book editions на платформі УІВІІІ! Доступ до 31 грудня 2022 р.
- Web of Science Core Collection** Доступ до 31 грудня 2022 р.
- Видавництво McGraw-Hill** Вільний доступ надається на основі IP-адрес університету. Для віддаленого доступу необхідно отримати логін та пароль у науковій бібліотеці за адресою: lib@vnmw.lviv.ua Доступ до 31 грудня 2022 р.

У 2022 р. було оновлено і відредаговано інформацію в рубриці «Електронні медичні журнали». Наразі вона містить посилання на 139 медичних журналів. Було видалено всі російські ресурси.

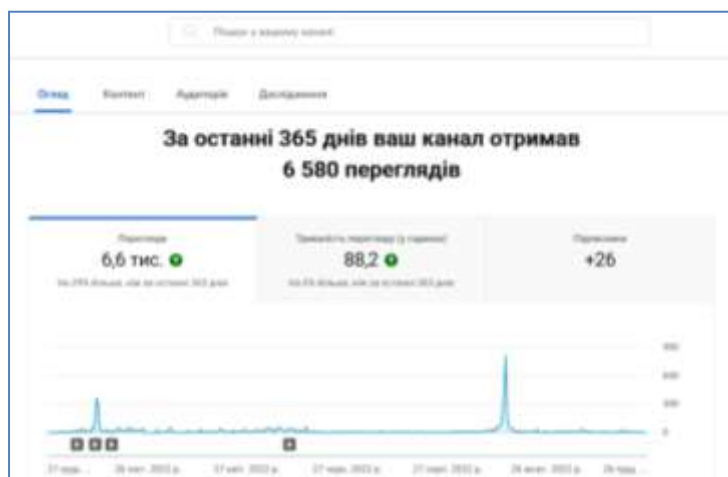
Бібліотека в соціальних мережах

Цього року саме соціальні мережі стали джерелом дійсно оперативних новин. Ми керувалися основним критерієм – інформація мала бути потенційно цікавою нашій аудиторії. Стрічку сторінки у фейсбуці та інстаграмі НБ ВНМУ оновлювали регулярно не тільки власними новинами чи інформацією, а й репостами дружніх чи тематично близьких сторінок. Поширення не лише допомогли наповнити сторінку актуальним контентом, а й збільшили аудиторію, в деякій мірі це розвиток традиції взаємної підтримки.

4051ADX) розміщували оголошення, електронні виставки, фото та відеоматеріали про студентів тощо. Фонд відділу популяризували шляхом презентацій і відеороликів за різними медичними темами: “Dentistry”, “Anatomy”, “Infectious diseases”, “Ophthalmology”, “Surgery”, “Pediatric & Operative Surgery”, “Pharmacy”, “Pharmacology”, “Internal Medicine” та ін.

Для інстаграму візуальна складова сторінки надзвичайно важлива. Ми використовували яскраві фото та відео – вони легко привертають увагу, коли гортаєш стрічку новин.

пройшла по їхніх долях», який презентував I частину «Книги Пам'яті Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова» (<https://youtu.be/jLnLefbMkgE>), а також відео до дня стоматолога (<https://youtu.be/AIw9npPTwvA>).

За 2022 рік у сторінки НБ ВНМУ у фейсбуці збільшилося читачів на 279 осіб. В інстаграмі особливих змін в розширенні аудиторії не відбулося.

На англomовній сторінці бібліотеки «Scientific Library of VNMU. Foreign Literature Department» (<https://bit.ly/4051ADX>)

На каналі «Ютуб» НБ ВНМУ ім. М. І. Пирогова за 2022 р. було розміщено 4 відео. Користувачі здійснили 6580 переглядів за звітний період.

Найбільш популярним (125 переглядів) став буктрейлер «Війна

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Протягом року бібліотека нарівні з іншими процесами роботи проводила наукові дослідження за такими напрямками:

- науково-методична: вивчення та застосування досвіду інших бібліотек, розробки регламентуючих документів, методичних посібників, рекомендацій, соціологічних досліджень думки користувачів та бібліотечних працівників; участі в науково-практичних заходах;
- науково-бібліографічна: науково-бібліографічний супровід наукової роботи університету і бібліотеки, бібліографування творчого доробку науковців, укладання та видання бібліографічних покажчиків;
- науково-літературознавча: спрямована на всебічне дослідження та розкриття фондів, удосконалення інформаційного обслуговування користувачів;
- науково-краєзнавча: здійснення пошукової роботи в галузі історико-медичного краєзнавства, створення повноцінного зібрання наукових біографій вчених, їхніх праць, повнотекстової бази даних краєзнавчих матеріалів, відображення краєзнавчих розвідок у біобібліографічній продукції.

Науково-методична діяльність бібліотеки розвивалась відповідно до проєкту «Модель методичної діяльності бібліотеки ЗВО» та була спрямована на покращення обслуговування користувачів, інформаційної діяльності, наукових досліджень, виявлення, узагальнення і впровадження досвіду, підвищення кваліфікації фахівців бібліотеки та методичного об'єднання. Протягом року проведено науково-практичну конференцію, семінар, цикл тренінгів; підготовлено 4 видання «Аналіз діяльності бібліотек ЗВО методичного об'єднання м. Вінниці», анкетування «Колектив бібліотеки у кризовій ситуації», інформаційний вісник МО бібліотек ЗВО м. Вінниця «Бібліопростір». (детальніше див. розділ IX. Науково-методична робота)

Наукові дослідження фонду рідкісних книг і рукописів здійснювались у рамках проєкту «Цінні надбання у фонді бібліотеки ВНМУ». Колекція рідкісних видань належить до важливих складових фонду бібліотеки, яка має свою історію. Вивчення видань, які публікувались у XIX та на поч. XX ст., знаходиться під особливою увагою працівників бібліотеки, це стосується і видань краєзнавчого напрямку. Зокрема, у 2022 р. на сторінках наукового видання «Вісник ВНМУ» їх висвітлено у публікаціях «Книжкові колекції з фонду сектору рідкісної книги та рукописів Наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова» та «Сторінки історії Вінницької психоневрологічної лікарні в книгах Наукової бібліотеки ВНМУ ім. Пирогова».

Упродовж звітнього року **науково-краєзнавчі дослідження** бібліотеки здійснювалася за напрямками проєкту «Пам'ять університету». З 24 лютого 2022 року працівники сектору краєзнавства працювали в умовах воєнного стану – частково роботу виконували дистанційно.

У зв'язку з повномасштабним вторгненням на територію України військ РФ та впровадженням воєнного стану, робота в Державних архівах була неможливою. Державний архів Вінницької області припинив обслуговування користувачів у своїй читальній залі, зникла можливість опрацьовувати документи в архівах Києва. Через російсько-українську війну та бойові дії в ряді областей України, деякі зв'язки тимчасово обірвалися.

Працівники сектору використовували всі доступні можливості для дослідницької й пошукової роботи, яку проводили в архіві Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, у фондах Наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова, Вінницькій обласній універсальній науковій бібліотеці, зокрема, у відділі медичної літератури; у бібліотеці Вінницької обласної лікарні ім. М. І. Пирогова, а також у мережі «Інтернет» на різних сайтах, на кафедрах університету.

Протягом звітнього року здійснювали пошук і збір матеріалів для підготовки:

- 2-ї частини Книги Пам'яті ВНМУ ім. М. І. Пирогова.
- календарів знаменних і пам'ятних дат «Вінниччина медична – 2023» та «ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати – 2023».
- біобібліографічного покажчика про ректора ВНМУ В. Д. Білика (Серія «Історія ВНМУ ім. М. І. Пирогова»).

У лютому 2022 р. було надано матеріали до видання календаря знаменних пам'ятних дат на 2023 рік для Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки. На початку червня – до видання «Імена в медицині у відгомоні часу» на 2023 р. для Національної наукової медичної бібліотеки України.

Сектор краєзнавства продовжував пошук і збір матеріалів про медиків Вінниччини, викладачів, студентів і випускників ВНМУ – учасників АТО (*Антитерористична операція на сході України*) (2014–2018), ООС (*Операція Об'єднаних сил*) (2018–2022). Розпочато пошук та збір матеріалів на тему «Співробітники та студенти на фронті російсько-української війни 2014-2022 рр.».

Також проводили дослідження за темами: «Історія ВНМУ ім. М. І. Пирогова в документах і спогадах», «У бронзі, мarmorі й граніті», «Зламани, але нескорені», «Літопис випускників». В процесі пошукової роботи за цими темами віднайдено світлини та нові матеріали.

Внаслідок проведеної дослідницької роботи підготовлено:

▪ електронну виставку «Лікар-кіборг Олександр Кондратюк» до 40-річчя від дня народження випускника ВНМУ ім. М. І. Пирогова, учасника першого і другого Майданів, героя АТО, старшого лейтенанта медичної служби Збройних сил України, начальника медичної частини 90-го окремого аеромобільного десантного батальйону, кіборга, Героя України, який загинув під час евакуації поранених кіборгів з Донецького аеропорту.

▪ електронну виставку «Відданість справі» до 85-річчя від дня народження

С. К. Псюка, лікаря дерматовенеролога вищої категорії, кандидата медичних наук (1970), доцента (1974), завідувача кафедри шкірних та венеричних хвороб, декана педіатричного факультету.

▪ електронну виставку «Коган Борис Йосипович» (<https://bit.ly/3BneaDV>), до 80-річчя від дня народження антрополога, морфолога, професора кафедри нормальної анатомії ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

▪ електронну виставку «Від студента до професора» (<https://bit.ly/3vUWYmh>), до 90-річчя від дня народження Б. О. Зелінського, відомого ендокринолога, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри ендокринології Вінницького державного медичного університету (1977–2000).

▪ До 100 річного ювілею професора К. П. Дерепи підготовлено **біобібліографічний показник «Народжений служити людям»**. Видання презентує науковий доробок відомого науковця, оториноларинголога, завідувача кафедри отоларингології (1962–2002), проректора з навчальної роботи (1967–1969) Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, а також матеріали про його професійний та життєвий шлях.

▪ календарі знаменних і пам'ятних дат «Вінниччина медична – 2023» та «ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати – 2023».

Важливими ресурсами у системі науково-інформаційного обслуговування стало видання 2 біобібліографічних показників серії «Вчені нашого університету».

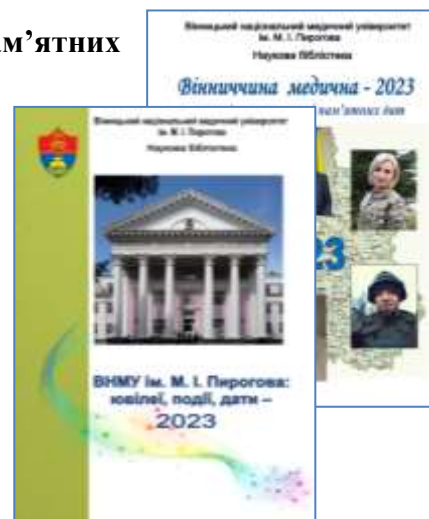

▪ «Поспішайте робити добро!» до ювілею доктора

медичних наук, професора І. В. Сергеті, завідувача кафедри загальної гігієни та екології видано.

▪ «Професор Володимир Ізяславович Півторак: біографія, наукова та викладацька діяльність». Видання присвячено ювілею доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри оперативної хірургії та клінічної анатомії ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Матеріали видань висвітлюють біографічний портрет та наукову діяльність науковців, сповнену напруженою працею і творчими звершеннями. Кожен з них посідає почесне місце у безперервній когорті науково-педагогічних фахівців університету та здобув щире повагу серед студентів, лікарів та громадян міста.

З метою популяризації надбань університету протягом звітного року бібліотека розміщувала матеріали про науковців ВНМУ ім. М. І. Пирогова у вільній енциклопедії Вікіпедія. За рік було додано 9 статей:

№ п/п	Назва статті	Дані про персоналію	Виконавець
1.	Білик В. Д.	ректор інституту (1974–1988)	Біловус Г. А.
2.	Бриліант Г. Д.	директор Вінницького медичного інституту	Біловус Г. А.
3.	Ган Г. С.	завідувач кафедри загальної гігієни і епідеміології (1940–1950)	Біловус Г. А.
4.	Смолянська О. П.	директор Вінницького медичного інституту	Біловус Г. А.
5.	Рудюк М. П.	ректор Вінницького державного медичного інституту (1967–1970)	Купчишина Н. В.
6.	Шкляр Б. С.	професор, засновник Вінницької терапевтичної школи	Купчишина Н. В.
7.	Данилевський І. А.	перший завідувач кафедри очних хвороб Вінницького медичного інституту (1935–1941)	Кокус В. В.
8.	Калина Г. П.	Завідувач кафедри мікробіології (1935–1938)	Кокус В. В.
9.	Собчук Г. С.	Генеральний директор музею-садиби М. І. Пирогова (1968–2010)	Кокус В. В.

Перелік видань та публікацій

Статті – 10, із них 3-м присвоєно DOI

Тези конференцій – 6

Видання – 13

в т. ч. інформаційні – 6

Неопубліковані виступи – 10

Видання, інформаційні листи

1. Аналіз діяльності методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці за 2021 рік / метод. об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці, Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова ; упоряд. Я. С. Бондарчук, М. І. Мельник ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – 42 с.
2. Бібліокур'єр [Електронний ресурс] : інформ. лист нових надходжень бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова. У 3-х вип. / Г. А. Біловус. – Вінниця, 2022.
3. Бібліопростір : інформаційний вісник методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці / відп. за вип. Н. М. Кравчук ; гол. ред. М. І. Мельник ; ред. Я.С. Бондарчук ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2022. – Вип. 12. – 26 с. – Режим доступу : <http://library.vnmu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/Biblioprostir-2012.2022-2-red..pdf>
4. Бібліотечні компетентності в умовах нових викликів : матеріали наук.-практ. конф., 5 жовт. 2022 р., Вінниця / Метод. об-ня б-к ЗВО м. Вінниці, Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова ; уклад. М. І. Мельник ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – 60 с.
5. ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати – 2023 : календар знаменних і пам'ятних дат / уклад. О. А. Юрчишина, В. В. Кокус ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – 140 с.

6. Календар «Вінниччина медична – 2023» : календар знаменних і пам'ятних дат / уклад. О. А. Юрчишина, В. В. Кокус; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – 122 с.
7. Колектив бібліотеки у кризовій ситуації : аналіз анкетування / метод. об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці, Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова ; упоряд. Я. С. Бондарчук, М. І. Мельник ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – 28 с.
8. Народжений служити людям : біобібліогр. покажч. до 100-річчя професора Дерепи Кузьми Петровича / уклад. О. А. Юрчишина, В. В. Кокус, М. І. Шпукал ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – 102 с. – (Серія «Історія ВНМУ ім. М. І. Пирогова»).
9. Поспішайте робити добро : біобібліогр. покажч. до ювілею д-ра мед. наук, проф. Ігоря Володимировича Сергеті / уклад.: Г. А. Біловус, В. А. Коваленко ; відп. за вип. М. І. Мельник ; Наук. б-ка Вінниц. НМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2022. – 180 с. : фот. – (Серія «Вчені нашого університету»).
10. Професор Володимир Ізяславович Півторак: біографія, наукова та викладацька діяльність : біобібліогр. покажч. до ювілею / уклад.: В. А. Коваленко, Л. В. Сухарева, Г. А. Біловус ; відп. за вип. Н. М. Кравчук ; Наук. б-ка Вінниц. НМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2022. – 88 с. : фот. – (Серія «Вчені нашого університету»).
11. Сухарева Л. В. Наукові та освітні ресурси відкритого доступу : рек. список ресурсів / Л. В. Сухарева ; Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2022. – 4 с.

Тези конференцій

1. Бондарчук Я. С. Наш простір: методична складова розвитку інформаційного середовища наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова / Я. С. Бондарчук / Бібліотека у сучасному інформаційному просторі: проблеми та перспективи : матер. наук.-практ. конф., м. Одеса, 17 листопада 2022 р. (опубліковано в репозитарії Університету Ушинського).
2. Гулик І. В., Лозан С. М. Соціокультурна діяльність бібліотеки – важливий компонент у системі формування соціальної особистості студента / І. В. Гулик, С. М. Лозан / Бібліотека у сучасному інформаційному просторі: проблеми та перспективи : матер. наук.-практ. конф., м. Одеса, 17 листопада 2022 р. (опубліковано в репозитарії Університету Ушинського).
3. Кокус В. В. Юлій Семенович Гросман – організатор і перший завідувач кафедри фармакології Вінницького медичного інституту (1937-1941) / В. В. Кокус // Наука сьогодні: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій : матер. наук.-практ. конф., м. Київ, 24-25 червня 2022 р. – Одеса: «Молодий вчений», 2022. – С.74–78. <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/issue/archive>
4. Кравчук Н. М. Події, що змінили наше життя (5 років шляху наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова / Н. М. Кравчук / Бібліотечні компетентності в умовах нових викликів : матеріали наук.-практ. конф., 5 жовт. 2022 р., Вінниця / Метод. об'єдн. б-к ЗВО м. Вінниці, Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова ; уклад. М. І. Мельник ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – С. 41–52.
5. Мельник М. І. Praca naukowo-badawcza biblioteki w kontekście zachowania i upowszechniania pamięci historycznej medycyny regionu / М. І. Мельник / XXXIX Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych we Wrocławiu: Otwarta Nauka – Efektywna Współpraca – Dynamiczny Rozwój (5-6 вересня 2022, м. Wrocław). – Режим доступу : https://bg.umw.edu.pl/39-konferencja-problemowa/wp-content/uploads/2022/09/sesja_3.mp4 (поч. 1 хв 30 с)
6. Юрчишина О. А. Лікар Трикуленко: дитина супроти війни, або бути почутим / О. А. Юрчишина // Усна історія: теорія, практика та перспективи : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 жовт. 2022 р., м. Вінниця / Упр. культури та креат.

індустрій Департаменту гуманітар. політики Вінниц. облвійськкадмін., Вінниц. ОУНБ. – Вінниця., 2022. – С. 130–135. – Бібліогр. в кінці ст. – Електрон. версія: <https://bit.ly/3X1n6Hv>.

Статті

1. Бойко Н., Кривешко Т. «Марки України» у Науковій бібліотеці ВНМУ: про мирні дні держави та її воєнне буття / Н. Бойко, Т. Кривешко. – Молодий медик. – 2022. – № 5 (листопад). – С. 3.
2. Бондарчук Я. С. Діяльність Наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова на шляху до перемоги / Я. С. Бондарчук / Бібліотечний форум України: історія, теорія, практика. – 2022. – № 4. – С. 4
3. Бондарчук Я. С. Війна не стала на заваді професійному розвитку та навчанню бібліотекарів / Я. С. Бондарчук / Бібліопростір : інформ. вісн. метод. об-ня б-к ЗВО м. Вінниці / Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова ; ред. Я. С. Бондарчук, гол. ред. М. І. Мельник, відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – Вип. 12. – С. 19–20 : іл.
4. Бондарчук Я. С. Об'єднані задля Перемоги. Як живе та працює Наукова бібліотека ВНМУ. – Молодий медик. – 2022. – № 3–4 (вересень-жовтень). – С. 11–12.
5. Гулик І. В. Народознавство – вагома частина культурно-просвітницької роботи бібліотеки / І. В. Гулик / Бібліопростір : інформ. вісн. метод. об-ня б-к ЗВО м. Вінниці / Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова ; ред. Я. С. Бондарчук, гол. ред. М. І. Мельник, відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – Вип. 12. – С. 14–16 : іл.
6. Кокус В. В. Софроній Терентійович Новицький - завідувач кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії Вінницького державного медичного інституту (1937-1941 рр.) / В. В. Кокус // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2022. – № 2 (26). – С. 344–348. – Режим доступу: <https://bit.ly/3G3qAn4>. – DOI: 10.31393/reports-vnmedical-2022-26(2)-30.
7. Кравчук Н. М. Бібліотекарі підтримують дух незламності у стінах бібліотеки та за її межами / Н. М. Кравчук / Бібліопростір : інформ. вісн. метод. об-ня б-к ЗВО м. Вінниці / Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова ; ред. Я. С. Бондарчук, гол. ред. М. І. Мельник, відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – Вип. 12. – С. 21–22 : іл.
8. Мазур О. П. Книжкові скарби: колекції сектору рідкісної книги та рукописів Наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова / О. П. Мазур // Вісник Вінницького національного університету. – 2022. – Т. 26. – № 1. – С. 165–169. – Режим доступу: <https://bit.ly/3BPZzkG>. – DOI [https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2022-26\(1\)-30](https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2022-26(1)-30)
9. Мазур О. П. Над формуванням бібліографічного запису бібліотекарі працюють по декілька днів / О. П. Мазур / Бібліопростір : інформ. вісн. метод. об-ня б-к ЗВО м. Вінниці / Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова ; ред. Я. С. Бондарчук, гол. ред. М. І. Мельник, відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2022. – Вип. 12. – С. 12–13 : іл.
10. Мазур О. П. Сторінки історії Вінницької психоневрологічної лікарні в книжкових пам'ятках / О. П. Мазур // Вісник Вінницького національного університету. – 2022. – Т. 26, № 3. – С. 519-522. – Режим доступу: <https://bit.ly/3YCqIBh>. – DOI [https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2022-26\(3\)-30](https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2022-26(3)-30)

Статті у Вікіпедії

1. Білик Василь Данилович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3FGKR1v>

2. Бриліант Григорій Двидович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3PgWK1o>
3. Ган Георгій Стапніславович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3GkHc8Y>
4. Данилевський Іван Андрійович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3FhnyLy>
5. Калина Георгій Платонович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3GbkvDS>
6. Рудюк Максим Павлович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3WLLo8x>
7. Смолянська Олександра Пилипівна [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3VY66Bs>
8. Собчук Галина Семенівна [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3IqraP>
9. Шкляр Борис Семенович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3jS9bVX>

Неопубліковані виступи

1. Бондарчук Я. Діяльність наукової бібліотеки ВНМУ в умовах війни (семінар «Медичні бібліотеки в умовах війни»)
2. Бондарчук Я. Безпека в інтернеті: що потрібно знати (курси підвищення кваліфікації 2 лютого, 5 квітня, 7 жовтня, 2 листопада 2022 р.)
3. Гулик І. В. Студія «Вежа»: форми роботи та організація інтелектуального спілкування студентства (7 жовтня 2022 р.)
4. Коваленко В. Роль університетської бібліотеки у підтримці наукових досліджень та наукової комунікації (2 лютого 2022 р.)
5. Коваленко В. Наукометрія та робота з наукометричними базами у науковій бібліотеці ім. М. І. Пирогова. (5 квітня 2022 р.)
6. Коваленко В. Робота з науковцями у науковій бібліотеці ім. М. І. Пирогова (7 жовтня 2022 р.)
7. Кравчук Н. Концептуальна модель бібліотеки ЗВО» (курси підвищення кваліфікації 5 квітня, 7 жовтня 2022 р.)
8. Мельник М. «Бібліотека університету: сучасні формати наукової, освітньої та творчої комунікації курси підвищення кваліфікації (2 лютого 2022 р.)
9. Мельник О. П. Корпоративна співпраця: реалії сьогодення (21 грудня 2022 р.)
10. Мельник М. “Наукова бібліотека ВНМУ – простір позитивних змін” (28.04.22 вчена рада ВНМУ)

Мультимедійні продукти

1. Сухарева Л. В. Війна пройшлась по їхніх долях. Книга пам'яті ВНМУ ім. М. І. Пирогова : буктрейлер / Л. В. Сухарева ; Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2022. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=jLnLefbMkgE> (дата звернення: 24.11.2022), вільний. – Назва з екрану.
2. Бондарчук Я. С. Вітання до Міжнародного дня стоматолога /Я. С. Бондарчук ; Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2022. – Режим доступу: <https://youtu.be/AIw9npPTwvA>

Електронні ресурси

3. Лікар-кіборг Олександр Кондратюк (04.07.1982–20.01.2015) : (до 40-річчя від дня народж.) [Електронний ресурс] / підгот. О. Юрчишина // Наукова бібліотека ВНМУ : facebook : загальнодоступ. група. – Режим доступу: <https://bit.ly/3FjnMRt>. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 04.12.2022.
4. Від студента до професора: до 90-річчя з дня народження професора Б. О. Зелінського [Електронний ресурс] / підгот. М. Шпукал // Наукова бібліотека ВНМУ : facebook : загальнодоступ. група. – Режим доступу: <https://bit.ly/3WBV4Sk>. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 04.01.2023.
5. Відданість справі : до 85-річчя від дня народження С. К. Псюка (03.07.1932–20.04.2018) [Електронний ресурс] / підгот. О. Юрчишина // Наукова бібліотека ВНМУ : facebook : загальнодоступ. група. – Режим доступу: <https://bit.ly/3VuzXla>. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 04.12.2022.
6. Коган Борис Йосипович (1942–1997) : (80 років від дня народж.) [Електронний ресурс] / підгот. М. Шпукал // Наукова бібліотека ВНМУ : facebook : загальнодоступ. група. – Режим доступу: <https://bit.ly/3VOVrsM>. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 04.12.2022.
7. Як знайти необхідну інформацію? : [можливості автоматизованого пошуку інформації] : презентація для аспірантів / підгот.: Л. В. Сухарева, В. А. Коваленко ; Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – 6-та ред., доповн. і оновл. – Вінниця, 2022. – 17 слайдів.

Подано до друку

1. Юрчишина О. А. Народжений служити людям (до 100-річчя професора К. П. Дерепи) / О. А. Юрчишина. – Молодий медик. – 2022.
2. Юрчишина О. А. Професор С. Т. Новицький: штрихи до портрету / О. А. Юрчишина. – Молодий медик. – 2022.

Про нас писали

1. Пустіва В. Сто років медичної науки: Що відомо про людей, які очолювали медуніверситет у Вінниці з 1921 року до наших днів [Електронний ресурс] / В. Пустіва // dero Вінниця : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3ujVIYT> (дата звернення: 28.12.2022), вільний. – Назва з екрана. – Опис заснов. на версії, датов.: 2.02.2022.
2. Вайнштейн Соломон (Нил Крас). Библиотека ВНМУ – не только книгохранилище [Електронний ресурс] / С. Вайнштейн // Proza. ru : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://proza.ru/2022/10/26/1597>

Нестандартним виданням бібліотеки є альбом «Марки України». Філателістична колекція «Марки України» (<https://www.youtube.com/watch?v=OPHeNH0dXgI>) складається з одиночних марок, блоків, блока у буклеті, зчіпок і налічує 415 марок, з них – 85 іноземних держав. Всі марки систематизовано у розділи, які відповідають назвам тематичних випусків марок Укрпошти, зокрема, «Краса і велич України», «Українознавство», «Видатні особистості», «Мистецтво. Архітектура», «Техніка. Транспорт», «Природа», «Спорт», «Марки іноземних держав» та ін. Переважають гашені марки, тобто марки зі штемпелем, що підтверджують факт надання поштової послуги. Але наразі альбом поповнився конвертами і листівками. Трагічному історичному періоді в житті України укрпошта присвятила випуск марок воєнної тематики. Бібліотека регулярно відслідковує кожен наступний вихід марок. Тож наразі зібрання поповнилося 7 марками.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

Методична діяльність бібліотек залишається важливим напрямом роботи бібліотечних фахівців. Процес вдосконалення фахових компетентностей, здобуття нових навиків та вмій важко уявити без організації різного роду навчальних заходів та підготовки тематичних інформаційних матеріалів.

Цілеспрямована методична діяльність та забезпечення заходів підвищення особистісного та професійного розвитку й фахової майстерності ефективно здійснюється в рамках діяльності методичного об'єднання (МО) бібліотек ЗВО м. Вінниця. Традиційно, на початку кожного року, керівники університетських бібліотек затверджують систему дій та план актуальних заходів, які відповідатимуть викликам, які постають перед працівником у фаховому середовищі та які на часі у суспільно-політичному житті.

Робота бібліотеки як методичного центру бібліотек ЗВО

Активна діяльність МО бібліотек ЗВО м. Вінниця здійснюється у співпраці та партнерстві п'яти бібліотек провідних закладів вищої освіти міста, а саме:

Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова;

Бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

Науково-технічної бібліотеки Вінницького національного технічного університету;

Бібліотеки Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ;

Наукової бібліотеки Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Відсутність керівництва бібліотеки Вінницького національного аграрного університету (яке вже понад рік не призначено керівництвом університету) негативно вплинуло на активність та участь працівників у діяльності МО бібліотек ЗВО м. Вінниця.

Питання, які розглядалися на засіданнях ради методичного об'єднання

Захід	Виконавець
<u>Засідання 1</u> Травень	
1. Аналіз діяльності бібліотек за 2021 р.	Бондарчук Я.С.
2. Обговорення плану проведення заходів методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниця на 2022 р.	Кравчук Н. М., Директори бібліотек ЗВО
3. Затвердження циклу практичних занять в рамках «Четвертої бібліотечної Школи медіаграмотності»: «Безпека в інтернеті: що потрібно знати»; «Як писати так щоб тебе читали»: <ul style="list-style-type: none">• «Сучасна українська мова як професійна складова».• «Від копірайтера до автора».	Бібліотека ВНМУ
4. Участь бібліотек МО в загальноукраїнських заходах з підвищення кваліфікації.	Кравчук Н. М.
5. Обговорення плану проведення науково-практичної конференції «Бібліотечні компетентності в умовах нових викликів».	Кравчук Н. М.
6. Розгляд питань, які потребують спільного узгодження і вирішення.	Директори бібліотек ЗВО

Засідання 2 Вересень

1. Підведення підсумків проведення циклу практичних занять в рамках «Четвертої бібліотечної Школи медійної грамотності».	Кравчук Н. М. Директори б-к МО
2. Підготовка до проведення конференції «Бібліотечні компетентності в умовах нових викликів».	Бондарчук Я. С. Директори б-к МО
3. Розгляд питань, які потребують спільного узгодження і вирішення.	Директори б-к МО

На початку 2022 року, враховуючи побажання та рекомендації фахової спільноти, директорам університетських бібліотек було презентовано план організації та проведення заходів безперервного фахового розвитку.

17 травня 2022 р. в рамках діяльності методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниця проведено **Четверту бібліотечну Школу медійної грамотності**. Тема медіаграмотності завжди актуальна, а в період війни – як ніколи на часі. Доцільно було розглянути основні вміння та навички медіаграмотності та інформаційної безпеки та обговорити ключові моменти того, як ці два поняття впливають на рівень державної безпеки. **Перше заняття «Безпека в Інтернеті: що потрібно знати»** стосувалося процесів розвитку медіасфери і функціонування медіа в цілому. Лекція «Безпека в інтернеті: що потрібно знати» складалася з 4 блоків: медіаграмотність, інформаційна безпека, захист персональних даних, ефективна комунікація під час криз та конфліктів. Було приділено увагу темі інформаційної гігієни під час війни, питанням інформаційних маніпуляцій, джерелам отримання об'єктивної інформації, воєнної аналітики. Також на практичних прикладах фахівці розібрали принцип дії ворожої пропаганди, отримали рекомендації стосовно якісної комунікації під час конфліктних ситуацій та захисту персональних даних.

31 травня 2022 р. в рамках діяльності МО бібліотек ЗВО м. Вінниці відбулось **друге заняття IV бібліотечної Школи медійної грамотності «Як писати так, щоб тебе читали»**, де було представлено дві теми: **«Сучасна українська мова як професійна складова»** та **«Від копірайтера до автора»**.

Викладачі ВНМУ ім. М. І. Пирогова Леся Писаренко та Вікторія Родінкова поділилися із бібліотечною спільнотою власними знаннями та досвідом. Завдяки «живому» діалогу дізналися про низку особливостей сучасного українського правопису та доречних рекомендацій щодо підготовки цікавого бібліотечного видання.

5 жовтня 2022 року в рамках роботи МО бібліотек ЗВО м. Вінниця відбулася

науково-практична конференція
«Бібліотечні компетентності в умовах нових викликів»

Учасниками конференції в основному були представники керівної ланки бібліотек, які поділились проблемами, що виникли в роботі під час війни, розповідали про шляхи налагодження діяльності та розв'язання нагальних питань. Цінним було те, що участь в конференції взяли директори університетських бібліотек педагогічних ЗВО м. Чернігів та м. Переяслав.

	Тема виступу
	<p>1. Вступне слово. Кравчук Неліна Миколаївна, <i>директорка Науковою бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова.</i></p>
	<p>2. «Організація роботи наукової бібліотеки Донецького національного університету імені Василя Стуса у реаліях російсько-української війни» Міщан Тетяна Іванівна, <i>директорка наукової бібліотеки Донецького національного університету імені Василя Стуса.</i></p>
<p>розповіла про нову важливу роботу, до якої долучилися фахівці бібліотеки в рамках проекту університету, який діє під хештегом #СтусівськийПровійну. Бібліотечні фахівці активно долучалися до щоденного аналітичного огляду подій повномасштабного вторгнення ворога в Україну, брали активну участь у волонтерській діяльності, проводили роботу у напрямі підвищення патріотичного духу та ін.</p>	
	<p>3. «Згуртуємось задля Перемоги! (досвід роботи бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського під час війни)» Воробйова Любов Миколаївна, <i>заступниця директорки бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.</i></p>
<p>розповіла про життя бібліотеки під час війни. За наказом ректорату, працівників бібліотеки, було відправлено у простій, проте вони забезпечили доступ до масиву інтернет-ресурсів бібліотеки. На сайті бібліотеки підтримувався доступ до «Літературної вітальні», яка складається з віртуальних мультимедійних полиць творчості українських та зарубіжних письменників, які створено на базі аудіо-колекції фондів медіатеки. Працівники бібліотеки здійснювали перевірку наукових робіт на плагіат, надавали науковим публікаціям індекси УДК, презентували роботу університетської бібліотеки в рамках підвищення кваліфікації слухачів Вінницького обласного навчально-методичного центру галузі культури, мистецтва та туризму та й деякі працівники також проходили дистанційне навчання на базі центру.</p>	

4. «Робота бібліотеки Вінницького торгово-економічного інституту ДТЕУ в умовах воєнного стану»

Прутська Наталя Олексіївна, завідувачка бібліотеки Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно економічного університету.

розповіла про роботу бібліотеки ВТЕІ в умовах війни. Крім традиційної бібліотечної діяльності працівники були залучені до роботи в навчальному відділі та в приймальній комісії. Працівники займались волонтерством. Налагоджено працювали вебресурси бібліотеки: електронний каталог, вебсайт, репозитарій, а також інші ресурси та платформи (включаючи наукометричні бази даних Scopus, Web of Science та ін.).

5. «Бібліотека і війна: тримаємо стрій (досвід науково-технічної бібліотеки Вінницького національного технічного університету)»

Притуляк Тетяна Євгенівна, директорка науково-технічної бібліотеки Вінницького національного технічного університету.

розповіла як бібліотека ВНТУ тримає стрій під час війни. Колектив ВНТУ організував пункт волонтерської допомоги, яка передавалась в міста, які найбільше постраждали від бойових дій. Університетські гуртожитки стали тимчасовим прихистком для переселенців з прифронтових територій. Бібліотекарі, оголтовившись від перших подій війни, визначили пріоритети подальшої діяльності, а саме: захист інформаційного простору, боротьба з фейками, дезінформацією та кіберзагрозами, інформаційна підтримка навчання та науки в університеті.

6. «Трансформація роботи Наукової бібліотеки Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка з інформаційного забезпечення новітнього процесу в умовах нових викликів»

Макарова Ганна Григорівна, директорка наукової бібліотеки Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

Галина Макарова розповіла про роботу бібліотеки Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Зокрема, було розширено діапазон інформаційних послуг та ресурсів, яким користувачі можуть користуватися відділено. Систематично поширювали тематичні пости у соціальних мережах. Бібліотека є методичним центром для бібліотек закладів вищої освіти Чернігівської області, тож у складні часи колегам також вдавалося проводити засідання методичного об'єднання.

7. «Події, що змінили наше життя»

Кравчук Неліна Миколаївна, *директорка наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.*

підсумувала 5-ти річний період розвитку бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова та головні події, які вплинули на її діяльність. Було висвітлено питання роботи над проєктами бібліотеки, переїзду та організації роботи у новому приміщенні, діяльності в умовах пандемії COVID-19 та під час війни.

8. «Колектив бібліотеки у кризовій ситуації (аналіз анкетування)»

Бондарчук Ярослава Бондарчук, *завідувачка науково-методичного відділу наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова*

презентувала аналіз анкетування «Колектив бібліотеки у кризовій ситуації», де сформовано актуальні та важливі правила підтримки продуктивності колективу, збереження його фізичної та психоемоційної безпеки.

9. «Віршування як ресурс відновлення емоційної рівноваги»

Шкира Ольга Іванівна, *директорка бібліотеки Університету Григорія Сковороди в Переяславі, заслужений працівник культури України*

презентувала фаховій спільноті свій виступ, який став годинаю терапевтичного заспокоєння наповнений щирістю та теплом. Ольга Іванівна розповіла про віршування, зачитала власні поезії, темою яких стали події війни та власні почуття автора викликані різними життєвими подіями.

На основі поданих заяв до МО бібліотек ЗВО м. Вінниці приєдналися бібліотеки фахових медичних коледжів м. Вінниці та Вінницької області.

Бібліотека Вінницького медичного фахового коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного

Бібліотека Могилів-Подільського медичного фахового коледжу

Бібліотека Погребищенського медичного фахового коледжу

Бібліотека Гайсинського медичного фахового коледжу

Відповідно до «Положення про проведення атестації працівників підприємств, установ, організацій та закладів галузі культури», затвердженого Наказом міністерства культури і туризму України від 16 липня 2007 р. № 44 (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства культури і туризму від 03 березня 2008 р. № 9, від 13 вересня 2010 р. № 38, від 13 серпня 2013 р. № 517) та наказу директора наукової бібліотеки ВНМУ

ім. М. І. Пирогова «Про проведення атестації працівників медичних фахових коледжів м. Вінниці та Вінницької області» від 21.11.2022 р. атестацію бібліотекарів медичних фахових коледжів проведено 14 грудня 2022 року на базі Наукової бібліотеки ВНМУ. З метою об'єктивної оцінки рівня кваліфікації, професійної майстерності, продуктивності і якості працівників бібліотек медичних фахових коледжів атестації проходила в офлайн- (бібліотека Вінницького медичного фахового коледжу) та онлайн-форматі (інші бібліотеки).

За результатами проведеної атестації складено протоколи, оформлено атестаційні листи, надано певні рекомендації. Згідно з протоколом № 4 від 14. 12. 2022 року атестацію пройшли 8 фахівців.

Методичні видання

У щорічному виданні «Аналіз діяльності бібліотек ЗВО методичного об'єднання м. Вінниці» представлено роботу бібліотек ЗВО м. Вінниці, зокрема, проаналізовано основні показники роботи (кількість фонду, обслуговування, відвідування, книговидачу, особливості наукової та проектної діяльності, інноваційні ідеї та культурне життя університетських бібліотек).

З метою визначення рівня адаптації колективів бібліотек ЗВО м. Вінниці до роботи під час війни було проведено анкетування «Коллектив бібліотеки у кризовій ситуації». Аналіз анкетування дав змогу сформуванню актуальних та важливих правил підтримки продуктивності колективу, збереження його фізичної та психоемоційної безпеки. Опитування дало змогу сформуванню

плану дій та окреслити напрями, в яких потрібно рухатись та виявити те, чого очікує команда від лідера в час невизначеності та великих ризиків.

За матеріалами науково-практичної конференції «Бібліотечні компетентності в умовах нових викликів» видано збірник доповідей керівників бібліотек ЗВО.

У 2022 р. було підготовлено 12-й випуск інформаційного вісника методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці «Бібліопростір». На сторінках видання висвітлено основні напрями діяльності, що розвиваються в університетських бібліотеках, представлено їх культурне та наукове життя, цікаві дослідження та творчі пошуки. У цьому випуску у новому розділі «З Україною в серці» представлено волонтерську роботу бібліотек та їх турботу про захисників.

Методична робота в бібліотеці

Велику увагу працівники бібліотеки приділяли підвищенню фахового рівня, володіння новими інструментами.

Участь співробітників бібліотеки у Всеукраїнських науково-практичних заходах:

Конференцій – 5

Вебінарів – 5

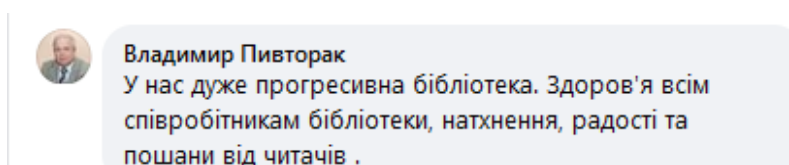
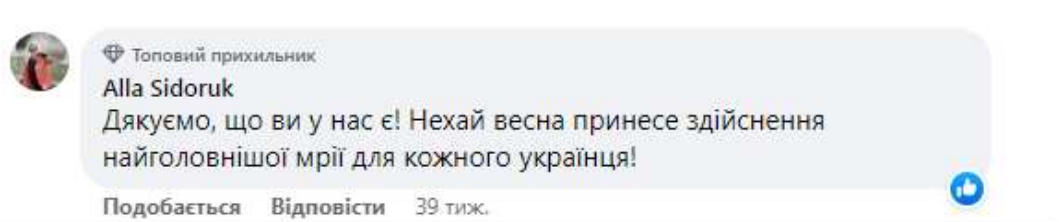
Семінарів – 7

Тренінг – 1

№ з/п	Назва заходу та місце проведення	Кількість учасників	Термін проведення
1.	Антишкола українських бібліотекарів «Від дослідження. Для дослідження. Про дослідження» «Інформаційна грамотність» (УБА)	1	26 січня 2022 р.
2.	День народження УБА «У тебе! У мене! У нас! Нам – 27 років». Участь у сесії «Ми – молодь Української бібліотечної асоціації!»	1	1 лютого 2022 р.
3.	VIII Зимові школи молодих бібліотекарів УБА «Бібліотека в онлайні» (м. Яремче, Івано-Франківська обл.)	1	14–17.02.2022 р.
4.	Семінар «Профіль установи у Web of Science»	1	22 лютого 2022 р.
5.	Дистанційний курс «Цифрова безпека та комунікація в онлайні»	1	30 березня 2022 р.
6.	Вебінар «Інформаційна гігієна під час війни» вебінар (Оксана Мороз)	1	31 березня 2022 р.
7.	Лекція «Війна, лідер, команда» (Kyiv School of Economics, Катерина Левін)	1	12 квітня 2022 р.
8.	Наук.-практ. семінар «Медичні бібліотеки в умовах війни» (м. Київ, ННМБУ)	3	5 серпня 2022 р.
9.	XXXIX Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych we Wrocławiu (м. Вроцлав, Бібліотека медичного університету)	3	5-6 вересня 2022 р.
10.	Наук.-практ. конф. «Наука сьогодення: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій» (м. Київ)	1	24-25 червня 2022 р.
11.	Семінар «Створення безпечного укриття у бібліотеці» в межах проєкту "Бібліотеки як безпечне місце". (Goethe-Institut Ukraine та УБА).	1	22-23 вересня 2022 р.
12.	VII Міжнар. онлайн-конференція «University Library at a New Stage of Social Communications Development» (м. Дніпро, НБ Український державний університет науки і технологій)	2	6–7 жовтня 2022 р.
13.	VIII Міжнар. наук.-практ. конф. «Усна історія: теорія,	1	25-26 жовтня

	практика та перспективи» (м. Вінниця, ВОУНБ)		2022 р.
14.	Семінар «Психологічна підтримка та взаємодія з користувачами бібліотеки у кризових ситуаціях під час воєнного стану» (Goethe-Institut Ukraine та УБА).	1	26-27 жовтня 2022 р.
15.	Вебінар «Рекомендації щодо корегування профілю університету в наукометричних базах даних» (Тихонкова І.)	1	8 листопада 2022 р.
16.	Всеукр. наук.-практ. конф. «Бібліотека у сучасному інформаційному просторі: проблеми та перспективи» (м. Одеса)	5	17 листопада 2022 р.
17.	Тренінг «Курси першої домедичної допомоги «САВ».	2	18 листопада 2022 р.
18.	Наук.-практ. онлайн-семінар «Співпраця бібліотек задля створення спільного інформаційного простору»	1	21 грудня 2022 р.

Відгуки про бібліотеку

Научная библиотека, полагаю, одно из лучших подразделений института, которые мне - издаека - доступно, хоть и только в общих чертах, оценить. Каков объём работы, какова тщательность подбора материалов! Ознакомился, к примеру, с книгой: Професор Савостьянов Александр Александрович : біобібліогр. покажч. / уклад. О. А. Юрчишина, В. В. Кокус ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2020. – 76 с. : фот. – (Серія «Історія ВНМУ ім. М. І. Пирогова»). Был несказанно рад, так как всегда считал А. А. Савостьянова не каким-то коллаборационистом, сотрудничавшим с захватчиками города, не изменником или предателем, а городским головой, предпринимающим максимальные усилия по улучшению условий существования населения под пятой нацистов, по спасению жизни красноармейцев, захваченных заклятым врагом в плен. Об этом я писал многократно (приводя конкретные доказательства), последний раз тут: Винницкий мединститут. Выпуски 1940 и 1950 г. г (Нил Крас) / Проза.ру (proza.ru).
 Могу назвать подобные очень удачные издания ещё и ещё, но я ведь уже всё сказал. И о новом духе в университете. И почему я написал статьи о выпусках до- и первых послевоенных лет: в помощь (благодарность) библиотеке.

Вайнштейн Соломон (Нил Крас). Библиотека ВНМУ - не только книгохранилище [Електронний ресурс] / С. Вайнштейн // Проза. ру : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://proza.ru/2022/10/26/1597>